

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

30 בדצמבר 2015

612

י"ח בטבת התשע"ו

עמוד

הצעת חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם (תיקון מס' 43) (קובלנות), התשע"ו-2015 . . . 30

הצעת חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם (תיקון מס' 43) (קובלנות), התשע"ו-2015*

1. תיקון סעיף 4 בחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 4 -
- (1) בסעיף קטן (ב), אחרי "וליושב ראש ועדת הכנסת" יבוא "או שהודיע להם בכתב לפני חלוף התקופה האמורה שאין בכוונתו לבקש חסינות";
2. אחרי סעיף 4 לחוק העיקרי יבוא:
- "קובלנה פלילית 4א. (א) לא תוגש קובלנה פלילית נגד חבר הכנסת בקשר לעבירה שנעברה בזמן היותו חבר הכנסת או לפני שהיה לחבר הכנסת אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.
- (ב) היועץ המשפטי לממשלה יודיע לחבר הכנסת וליושב ראש הכנסת על בקשה להגיש קובלנה פלילית שנמסרה לו לפי סעיף קטן (א) וכן על החלטתו בבקשה."
3. על קובלנה פלילית נגד חבר הכנסת שביום תחילתו של חוק זה תלויה ועומדת בבית המשפט לא יחולו הוראות סעיף 4 לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הכנסת לטעון בבית המשפט כי לא ניתן לנהל הליך משפטי נגדו בשל חסינותו המהותית לפי הוראות סעיף 1 לחוק החסינות, אם הקובלנה מוגשת בשל התבטאות או מעשה שנעשו במילוי תפקידו או למען מילוי תפקידו, אולם - בדומה לחסינות מפני הגשת כתב אישום - מוצע שלא לאפשר נקיטת הליך של קובלנה פלילית, על כל השלכותיו, ללא אישור העניין בידי היועץ המשפטי לממשלה (סעיף 2).

מוצע לקבוע כי הוראה זו לא תחול על קובלנות שהוגשו לבית המשפט לפני תחילתו של התיקון המוצע וההליכים בהן טרם הסתיימו (סעיף 3).

כמו כן, מוצע להבהיר עניין הנוגע להגשת כתבי אישום נגד חברי הכנסת: חוק החסינות קובע כי אם אישר היועץ המשפטי לממשלה להגיש כתב אישום נגד חבר הכנסת, רשאי חבר הכנסת, בתוך 30 ימים, לבקש חסינות בשל עילות המנויות בחוק, בתום תקופה זו או אם החליטה הכנסת לדחות את בקשתו, דינו של חבר הכנסת כדין כל אדם ואפשר להגיש נגדו כתב אישום. מוצע לקבוע כי חבר הכנסת יהיה רשאי להודיע בכתב לפני חלוף 30 הימים כי אין בכוונתו לבקש חסינות, ובמקרה כזה אפשר יהיה להגיש נגדו כתב אישום לפני חלוף התקופה האמורה (סעיף 1).

סעיף 4 לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951 (להלן - חוק החסינות) שעניינו חסינות בפני דין פלילי, קובע כי כתב אישום נגד חבר הכנסת יוגש באישור היועץ המשפטי לממשלה. החוק אינו מתייחס לצורך לקבל את הסכמתו של היועץ המשפטי לממשלה לשם הגשת קובלנה פלילית נגד חבר הכנסת לפי חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, או כל דין אחר. יצוין כי לגבי עובדי המדינה קובע סעיף 69 לחוק האמור כי "לא תוגש קובלנה לפי סימן זה על עובד המדינה בשל מעשה שעשה תוך מילוי תפקידו, אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה."

בהחלטת בית משפט השלום בתל-אביב-יפו שדן בסוגיה, נקבע כי לא נדרש אישור היועץ המשפטי לממשלה לשם כך, שכן "בהליך של קובלנה פרטית אין כל מעורבות של הרשות המבצעת, ובכך נבדל הליך הקובלנה הפרטית מהליך של כתב אישום ודומה להליך של תביעה אזרחית. משכך אין כל הצדקה מבחינה תכליתית להחיל על הליך של קובלנה פרטית את הוראות החסינות הדיונית" (ק"פ 44290-12-11 חדר נ' לבני, ניתנה ביום כ"ג בניסן התשע"ב (15 באפריל 2012)).

אמנם לאחר שמוגשת קובלנה פלילית רשאי חבר

* מספר פנימי: 573689.

1 ס"ח התשי"א, עמ' 228; התשע"ו, עמ' 294.